

הַלְבוֹת מַלּוּה וְלוֹוֶה פָּרַק טו

א. החוב בִּאֲחֲרִיּוֹת הַלוּוֶה, עַד שִׁיפְרָעֵנוּ לַיֵּד הַמַּלּוּה, או לַיֵּד שְׁלוּחוֹ. אָמַר לוֹ הַמַּלּוּה זֶרֶק לִי חוֹבִי וְהַפֶּטֶר, וְזָרְקוּ לוֹ וְאָבַד אוֹ נִשְׂרַף קֹדֶם שִׁיגִיעַ לַיֵּד הַמַּלּוּה פֶּטֶר.

ב. אָמַר לוֹ זֶרֶק לִי חוֹבִי בְּתוֹרַת גָּטִין הָיוּ הַמַּעוֹת קְרוֹבִין לַלוּוֶה, הָרִי הֵן עֲדִין בִּאֲחֲרִיּוֹתוֹ; הָיוּ קְרוֹב לַמַּלּוּה, נִפְטָר הַלוּוֶה. מִחֲצָה לַמִּחֲצָה אִם אָבְדוּ מִשֵּׁם אוֹ נִגְנְבוּ, מִשְׁלֵם הַלוּוֶה מִחֲצָה.

ג. הָיָה רְאוּבֵן חַיִּב לְשִׁמְעוֹן מָנָה, וְאָמַר לְלוֹי הוֹלֵךְ לְשִׁמְעוֹן מָנָה זֶה שְׁאֵנִי חַיִּב לוֹ אִם בָּא לַחֲזוֹר, אֵינּוּ חוֹזֵר; וְהוּא חַיִּב בִּאֲחֲרִיּוֹתוֹ, עַד שִׁיגִיעַ הַמָּנָה לְשִׁמְעוֹן. הַחֲזִיר לֹא אֶת הַמָּנָה לְרְאוּבֵן שֶׁנִּיהֵן חַיִּבִּין בִּאֲחֲרִיּוֹתוֹ, עַד שִׁיגִיעַ לַיֵּד שִׁמְעוֹן כָּל חוֹבוֹ.

ד. רְאוּבֵן שֶׁהָיָה חַיִּב לְשִׁמְעוֹן מָנָה, וְאָמַר שִׁמְעוֹן לְרְאוּבֵן מָנָה שִׁישׁ לִי בִידֶךָ תִּנְהוּ לְלוֹי, וְהָיוּ שְׁלֹשֶׁתָּן עוֹמְדִין, וְקָבַל לוֹי, וְנִמְצָא רְאוּבֵן עָנִי, וְאֵין לוֹ מָה שִׁיגָבֶה מִמֶּנּוּ הָרִי לֹא חוֹזֵר בְּחוֹבוֹ עַל שִׁמְעוֹן, שָׁזָה הַטָּעָהוּ. וְאִם יָדַע לוֹי שֶׁהוּא עָנִי, אוֹ שֶׁהָיָה עָשִׁיר בְּאוֹתָהּ שָׁעָה וְהָעָנִי אֵינּוּ יָכוֹל לַחֲזוֹר, שֶׁהָרִי קָבַל.

ה. טָעַן לוֹי שֶׁהָיָה רְאוּבֵן עָנִי, וְהַטָּעָהוּ, וְשִׁמְעוֹן אוֹמֵר עָשִׁיר הָיָה, וְהָעָנִי יִרְאֶה לִי שֶׁעַל שִׁמְעוֹן לְהִבְיֵא רְאִיָּה, וְאַחֵר כֶּךָ יִפְטֹר מִחוֹב לוֹי: לֹא יִהְיֶה אֲלָא שׁוֹבֵר בִּידוֹ אוֹמְרִים לוֹ קִיָּם שׁוֹבֵרְךָ, וְהַפֶּטֶר.

ו. כִּכְר בְּאַרְנוֹ בְּהַלְבוֹת מִקָּח וּמִמְכָּר, שֶׁרְאוּבֵן שָׁלָא הָיָה לוֹ אֲצֵל שִׁמְעוֹן כָּלוּם, וְהָיָה רְאוּבֵן חַיִּב לְלוֹי מָנָה וְהִמָּחָהוּ אֲצֵל שִׁמְעוֹן אִף עַל פִּי שֶׁהִמָּחָהוּ בְּמַעֲמַד שְׁלֹשֶׁתָּן, לֹא קָנָה. וְאִם רָצָה שִׁמְעוֹן שָׁלָא יִתֵּן, לֹא יִתֵּן; וְאִם נָתַן חוֹזֵר וְגוֹבֶה מִרְאוּבֵן, שֶׁהָרִי עַל פִּיו נָתַן. וְכֵן אִם רָצָה לוֹי לַחֲזוֹר בּוֹ, וְלוֹמַר אֵינִי רוֹצֶה לְגַבּוֹת מִשִּׁמְעוֹן חוֹזֵר וְגוֹבֶה חוֹבוֹ מִרְאוּבֵן; וְאִף עַל פִּי שֶׁפָּרַע מִקְצָתוֹ מִשִּׁמְעוֹן, חוֹזֵר וְגוֹבֶה הַשָּׂאָר מִרְאוּבֵן.

ז. חֲנוּנִי שֶׁהָיָה נוֹתֵן לְבַעַל הַבֵּית מִן הַחֲנוּת כָּל מָה שִׁיִּרְצָה בְּתוֹרַת הַלּוֹאָה, וּמִקִּיפּוֹ עַד שִׁיתְקַבֵּץ הַכָּל וּפּוֹרַע לוֹ, וְאָמַר לוֹ בַּעַל הַבֵּית, תֵּן לְפוֹעֲלֵי סָלַע, אוֹ לְבַעַל חוֹבִי מָנָה שִׁישׁ לוֹ אֲצֵלִי, וְאֵנִי אֶתֵּן לָךְ, וְהָרִי הַחֲנוּנִי אוֹמֵר נָתַתִּי, וְהַפּוֹעֵל אוֹ בַּעַל חוֹב אוֹמֵר לֹא לְקַחְתִּי הָרִי הַפּוֹעֵל אוֹ בַּעַל חוֹב נִשְׁבַּע, וְנוֹטֵל מִבַּעַל הַבֵּית חוֹבוֹ; וְכֵן הַחֲנוּנִי נִשְׁבַּע וְנוֹטֵל מִבַּעַל הַבֵּית מָה שֶׁטָּעַן שָׁנָתוֹ, שֶׁהָרִי הוּא אָמַר לוֹ לִתֵּן. וְהַפּוֹעֵל נִשְׁבַּע בְּמַעֲמַד הַחֲנוּנִי, וְכֵן הַחֲנוּנִי בְּמַעֲמַד הַפּוֹעֵל אוֹ בַּעַל חוֹב, כִּדִּי שִׁיפְלֹמוּ זֶה מִזֶּה. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצָא בָּזָה. וְשִׁבּוּעָה זֹאת תִּקְנֶת חֲכָמִים הִיא בְּנִקִּיטַת חֶפֶץ, מִפְּנֵי שֶׁבָּאִין שְׁנֵיהֶן לְטֹל. לְפִיכָּךְ אִם מֵת הַחֲנוּנִי, נוֹטֵל בַּעַל חוֹב שָׁלָא בְּשִׁבּוּעָה; וְכֵן אִם מֵת הַפּוֹעֵל אוֹ בַּעַל חוֹב, נוֹטֵל הַחֲנוּנִי שָׁלָא בְּשִׁבּוּעָה: שֶׁהָרִי אֵין בַּעַל הַבֵּית מִפְּסִיד כָּלוּם, וְאֵינּוּ מִשְׁלֵם אֲלָא תְּשֻׁלוֹם אֶחָד.

ח. הַחֲנוּנִי אוֹמֵר אֶתָּה אִמְרָתִי לִי תֵּן לָזָה, אוֹ צִוִּיתִי לִי וְאִמְרָתִי אִם יָבוֹא פְּלוֹנִי תֵּן לוֹ, וּבַעַל הַבֵּית אוֹמֵר לֹא אִמְרָתִי לָךְ הָרִי בַּעַל הַבֵּית נִשְׁבַּע הֶסֶת וְנִפְטָר, וְהַחֲנוּנִי עוֹשֶׂה דִּין עִם זֶה שָׁנָתוֹ לוֹ. וְכֵן אִם אָמַר הַחֲנוּנִי לְבַעַל הַבֵּית הַמְקִיפוֹ, כְּתוּב בְּפִנְקְסִי שִׁישׁ לִי אֲצִלְךָ מָנָה, וּבַעַל הַבֵּית אוֹמֵר אֵינִי יוֹדַע נִשְׁבַּע בַּעַל הַבֵּית

הַסֵּת שְׁאִינוּ יוֹדֵעַ, וְנִפְטָר: כְּדִין כָּל טוֹעֵן עַל חֵבְרוֹ לְכָל דְּבָר,
וְאֵין בְּזֶה תַּקְנַת חֲכָמִים.

ז. רְאוּבֵן שֶׁהוֹצִיא שְׁטֵר חוֹב שֵׁשׁ לָלוּי עַל שְׁמַעוֹן, וְטָעַן שְׁלֹוֹ
נִתְּנוּ לוֹ בְּכִתְיָבָה וּמְסִירָה, וְאָבֵד הַשְׁטֵר שֶׁהִקְנֶהוּ בּוֹ, אוֹ שֶׁטָּעַן
שֶׁהִקְנֶהוּ לוֹ עַל גַּב הַקָּרָקַע הָרִי זֶה גּוֹבָה אוֹתוֹ מִשְׁמַעוֹן, הוֹאִיל
וַיֵּצֵא מִתַּחַת יָדוֹ. טָעַן שְׁמַעוֹן שֶׁפָּרַע לָלוּי, וְאָמַר יִשְׁבַּע לִי יִשְׁבַּע
לֹוֹי, וְאַחֵר כֶּךָ יִגְבֶּה רְאוּבֵן. הוֹדָה לוֹ שֶׁפָּרַע, יִשְׁלַם לֹוֹי לְרְאוּבֵן.
טָעַן לֹוֹי שֶׁלֹא מָכַר, וְלֹא נָתַן שְׁטֵר זֶה נִשְׁבַּע הַסֵּת וְנִפְטָר.

י. שְׁטֵר שֶׁהָיָה בְּיַד שְׁלִישׁ, וְהוֹצִיאוֹ מִתַּחַת יָדוֹ בְּבֵית דִּין, וְאָמַר
פְּרוּעַ הוּא נֶאֱמָן, אָף עַל פִּי שֶׁהַשְׁטֵר מְקִיָּם: שְׁאֵלוֹ רָצָה, הָיָה
שׁוֹרְפוֹ אוֹ קוֹרְעוֹ. וְכֵן אִם מֵת הַשְׁלִישׁ, וְנִמְצָא כְּתָב יוֹצֵא מִתַּחַת
יְדֵי הַשְׁלִישׁ שֶׁשְׁטֵר זֶה הִמָּנַח אֲצִלוֹ פְּרוּעַ הוּא הָרִי זֶה פְּרוּעַ,
אָף עַל פִּי שְׁאִין עֲדִים עַל הַכְּתָב. אָבֵל כְּתָב שֶׁיֵּצֵא מִתַּחַת יְדֵי
הַמַּלְוֶה שֶׁשְׁטֵר פְּלוֹנִי פְּרוּעַ אֲפִלּוּ הָיָה בְּכְתָב יְדֵי הַמַּלְוֶה, אֵינוֹ
אֵלָּא כְּמִשְׁחָק.

יא. הָיוּ עֲדִים עַל הַכְּתָב אִם הָיוּ מְקִימִין, הָרִי הַשְׁטֵר פְּרוּעַ. וְאִם
אֵין עָלָיו קִיּוֹם, יִשְׁאָלוּ הָעֲדִים הַחוֹתָמִין עַל זֶה הַשּׁוֹכֵר: אִם לֹא
יָדְעוּ, אוֹ שְׁאִין הָעֲדִים מְצוּיִין הוֹאִיל וּמִתַּחַת יְדֵי הַמַּלְוֶה, אוֹ
מִתַּחַת יְדֵי יוֹרְשֵׁיו יֵצֵא אֵין הַשּׁוֹכֵר כָּלוּם.

יב. נִמְצָא הַשְׁטֵר בֵּין שְׁטֵרוֹת פְּרוּעִין הָרִי זֶה פְּרוּעַ, וְאָף עַל
פִּי שְׁאִין עֲדִים עַל הַכְּתָב הַנִּמְצָא. וְכֵן אִם נִמְצָא כְּתוּב בְּגוֹפּוֹ
שֶׁל־שְׁטֵר, בֵּין מְלַפְנֵיו בֵּין מֵאַחֲרָיו וְאֲפִלּוּ בְּמִקְצָתוֹ, שֶׁשְׁטֵר זֶה
פְּרוּעַ אוֹ נִפְרַע מִמֶּנּוּ כֶּךָ וְכֶךָ עוֹשִׂין עַל פִּי הַכְּתָב, אָף עַל פִּי
שְׁאִין עַל הַכְּתָב עֲדִים, וְאָף עַל פִּי שֶׁיֵּצֵא מִתַּחַת יְדֵי הַמַּלְוֶה:
שְׁאֵלוֹ לֹא נִפְרַע, לֹא הָיָה כּוֹתֵב עַל הַשְׁטֵר.

יג. הִמּוֹצֵא שְׁטֵר בֵּין שְׁטֵרוֹתָיו, וְאֵין יָדוּעַ מֶה טִיבוֹ יִהְיֶה מִנַּח,
עַד שִׁיבּוֹא אֵלָיָהוּ.

יד. הָאוֹמֵר לְבָנָיו, שְׁטֵר בֵּין שְׁטֵרוֹתֵי פְּרוּעַ, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֵיזָה
הוּא שְׁטֵרוֹתָיו כָּלֵן פְּרוּעִין; נִמְצָא לְאַחַד שָׁם שְׁנַיִם, הַגְּדוֹל
פְּרוּעַ וְהַקָּטָן אֵינוֹ פְּרוּעַ. אָמַר לְחֵבְרוֹ שְׁטֵר לָךְ בְּיַדִּי פְּרוּעַ הַגְּדוֹל
פְּרוּעַ, וְהַקָּטָן אֵינוֹ פְּרוּעַ; חוֹב לָךְ בְּיַדִּי פְּרוּעַ שְׁטֵרוֹת שֵׁשׁ לוֹ
עָלָיו, כָּלֵן פְּרוּעִין.

הַלְבוֹת מַלְוָה וְלוֹוֶה פָּרַק יז

א. מַלְוֶה שְׁמַת, וְכֹא הַיּוֹרֵשׁ לְתַבַּע אֶת הַלוֹוֶה בַּשְׁטֵר שֶׁעָלָיו,
וְאָמַר פָּרַעְתִּי אֶת אָבִיךָ, וְהַיּוֹרֵשׁ אוֹמֵר אֵינִי יוֹדֵעַ אוֹמְרִים לוֹ
עֲמֹד וְשִׁלָּם לוֹ. אָמַר יִשְׁבַּע לִי הָרִי זֶה נִשְׁבַּע בְּנִקִּיטַת חֶפֶץ שֶׁלֹא
פָּקְדָנוּ אָבֹא עַל יְדֵי אַחֵר, וְשִׁלָּא אָמַר לָנוּ אָבֹא בְּפִיו, וְשִׁלָּא
מְצִינוּ בֵּין שְׁטֵרוֹתָיו שֶׁלֹא אָבֹא שֶׁשְׁטֵר זֶה פְּרוּעַ; וְגוֹבָה.

ב. מֵת הַלוֹוֶה אַחֵר שְׁמַת הַמַּלְוֶה, וְכֹא הַיּוֹרֵשׁ לְהַפְרֵעַ מִן הַיּוֹרֵשׁ
לֹא יִפְרַע אֵלָּא בַּשְּׁבוּעָה; וְאוֹמְרִין לוֹ תַּחֲלָה, הַשְּׁבַע שֶׁלֹא פָּקְדָנוּ
אָבֹא, וְלֹא אָמַר לָנוּ אָבֹא, וְלֹא מְצִינוּ בֵּין שְׁטֵרוֹתָיו שֶׁלֹא אָבֹא
שֶׁשְׁטֵר זֶה פְּרוּעַ. וְאֲפִלּוּ הָיָה הַיּוֹרֵשׁ קָטָן הַמְּטִיל בַּעֲרִיסָה,
כְּשִׁמַּת מוֹרִישׁוֹ הָרִי זֶה נִשְׁבַּע וְנוֹטֵל. וְאִם צוּה הַמַּלְוֶה בַּשְּׁעֵת

מיתתו ששטר זה אינו פרוע יפרע היורש בלא שבועה, אפלו
מן היורש.

ג. מת הלווה תחלה, ואחר כך מת המלוה אין יורשי מלוה
נוטלין מיורשי לווה כלום: שבעת שמת הלווה, נתחייב המלוה
להשבע ואחר כך יטל כמו שבארנו; וכבר מת, ואין אדם
מוריש שבועה לבניו, שאינן יכולין להשבע שלא נפרע אביהן
כלום. ואם עבר הדין והשביע יורשי מלוה, וגבו את חובן אין
מוציאין מידם.

ד. לפיכך שטר חוב שליתומים הבאים להפרע מן היתומים
שמת אביהן הלווה תחלה אין קורעין אותו, ואין מגבין בו:
אין גובין בו, שאין אדם מוריש שבועה לבניו כמו שבארנו;
ואין קורעין אותו, שמא יבוא דין שידון ויוציא בו.

ה. אפלו היה שם ערב, ומת הלווה תחלה לא יפרעו יורשי
המלוה מן הערב: שאם תאמר יפרעו מן הערב, הרי הערב
חוזר ונפרע מיורשי לווה.

ו. אין דנין מדין זה לכל הדומה לו, אלא הרי הפוגם את שטרו
ומת אף על פי שאינו גובה אלא בשבועה הרי בניו נשבעין
שלא פקדנו אבא, ולא צונו אבא, ולא מצינו בין שטרותיו
שלאבא שכל השטר הזה פרוע; וגובין את שאר השטר, בין מן
הלווה בין מיורשיו.

ז. יורש שבא לגבות מן היורש, ואמרו יורשי לווה אמר לנו
אבא לא לויתי חוב זה הרי יורשי המלוה גובין שלא בשבועה:
שכל האומר לא לויתי, כאומר לא פרעתי. וכן מלוה שבא
להפרע מיורשי לווה, ואמרו אמר לנו אבא לא לויתי חוב
זה הרי זה גובהו בלא שבועה, ואפלו האמינו בשטר כל זמן
שאמר פרעתי: שכל האומר לא לויתי, כאומר לא פרעתי.

ח. יורש שבא להפרע מן הלווה בשטר שיש בו נאמנות ללווה,
כל זמן שיאמר פרעתי הרי הלווה נשבע הסת שפרעו לשטר
זה ונפטר, אף על פי שלא כתב לו והרי אתה נאמן על יורשי:
שעיקר השטר, על תנאי זה היה. ואם התנה עליו שיהיה נאמן
בלא שום שבועה אינו נשבע, אפלו ליורשי מלוה.

ט. יורש קטן שהיה שטר חוב לאביו, ויצא עליו שובר אחר
מיתת אביו אין קורעין את השטר, ואין מגבין בו עד שיגדלו
היתומים: שמא שובר זה מזיף הוא, ולפיכך לא הוציאו הלווה
בחי האב.

י. המוציא שטר חוב על חברו, והיה כתוב בכבל מגבהו ממעות
בבל היה כתוב בארץ ישראל, מגבהו ממעות ארץ ישראל: מה
שאינן כן בכתבה. לא היה בשטר שם מקום, והוציאו בכבל
גובה בו ממעות בבל; הוציאו בארץ ישראל, גובה בו ממעות
ארץ ישראל.

יא. בא לגבות ממעות המקום שיצא בו השטר, וטען הלווה
שהמעות שאני חייב לו מכסף שהוא פחות מזה המטבע ישבע
המלוה ויטל. היה בו כסף סתם מה שירצה לווה, יגבהו.

יב. מכאן אתה למד, ששטר שאין בו שם מקום שנכתב בו, כשר
לכל דבר; והוא הדין לשטר שאין בו זמן כלל, שהוא כשר,
אף על פי שעדות זו, אין אתה יכול להזימה. אין מדקדקין

בְּדִינֵי מַמוֹנוֹת בְּדְרִישָׁה וְחֻקִּיָּה כְּמוֹ שִׁיתְבָּאָר, כְּדִי שְׁלֹא תִנְעַל
דְּלֶת בְּפָנֵי לוֹוִין. וּלְפִיכֹךְ שְׁטָרֵי חוֹב הַמֵּאֲחָרִין כְּשֶׁרִין, אָף עַל פִּי
שְׁאִין אֶתָּה יָכוֹל לְהַזְיֵמן, כְּמוֹ שִׁיתְבָּאָר בְּמִקְוֹמוֹ.

הַלְבוֹת מַלְוָה וְלוֹוֶה פֶּרֶק יח

א. הַמַּלְוֶה אֶת חֲבֵרוֹ סֵתֵם, הָרִי כָּל נִכְסָיו אַחֲרָאִין וְעֶרְבָאִין לַחוֹב
זֶה. לְפִיכֹךְ כְּשִׁיבּוֹא לְגִבּוֹת, תּוֹבֵעַ אֶת בַּעַל חוֹבוֹ תַּחֲלָה: אִם
מֵצֵא עִמּוֹ נִכְסִים, בֵּין מִטְּלָטְלִין בֵּין קִרְקָעוֹת גּוֹבָה מֵהֵן בְּרִצּוֹן
הַלוֹוֶה; וְאִם לֹא נָתַן הַלוֹוֶה מַדְעָתוֹ, מִגְבִּין אוֹתוֹ בֵּית דִּין.

ב. לֹא הִסְפִּיק לוֹ כָּל הַנִּמְצֵא כְּנֶגֶד שְׁטָר חוֹבוֹ הָרִי זֶה גּוֹבָה מִכָּל
הַקִּרְקָעוֹת שֶׁהָיוּ לַלוֹוֶה, אָף עַל פִּי שֶׁהָן עֲתָה מְכּוֹרִין לְאַחֲרִים
אוֹ נִתְּנוּנִים בְּמִתְנָה: הוֹאִיל וּמִכָּר הַלוֹוֶה אוֹ נָתַן אַחֵר שֶׁנִּשְׁתַּעֲבַד
בְּחוֹב זֶה, הָרִי זֶה מוֹצִיא מִיַּד הַלְקוּחוֹת אוֹ מִיַּד בַּעֲלֵי הַמִּתְּנוּת;
וְזֶה הוּא הַנִּקְרָא טוֹרֶף.

ג. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בַּקִּרְקָעוֹת שֶׁהָיוּ לוֹ בְּעֵת שְׁלוֹה. אֲבָל
נִכְסִים הַבָּאִין לוֹ לְאַחֵר שְׁלוֹה לֹא נִשְׁתַּעֲבְדוּ לְבַעַל חוֹב, וְאִינוּ
טוֹרֶף אוֹתָן. וְאִם הִתְנָה עָלָיו שְׁכָּל נִכְסִים שִׁיקְנָה יִהְיוּ מִשְׁעֲבָדִין
לְהַפְרַע מֵהֵן, וְקִנְיָה אַחֵר שְׁלוֹה וּמִכָּר אוֹ נָתַן הָרִי בַּעַל חוֹב טוֹרֶף
מֵהֵן.

ד. אִין כָּל הַדְּבָרִים אֲמוּרִין, אֲלֵא בַּקִּרְקָע. אֲבָל הַמִּטְּלָטְלִין, אִין
עָלִיהֶן אַחֲרִיּוֹת: אֲפֹלוּ מִטְּלָטְלִין שֶׁהָיוּ לוֹ בְּעֵת שְׁלוֹה, שֶׁמִּכָּרָן
לְשַׁעֲתוֹ אִין בַּעַל חוֹב טוֹרֶף אוֹתָן.

ה. הַקִּנְיָה לְבַעַל חוֹבוֹ כָּל הַמִּטְּלָטְלִין עַל גַּב הַקִּרְקָע שִׁישׁ לוֹ,
לְהִיּוֹתוֹ נִפְרַע מִן הַכָּל הָרִי זֶה טוֹרֶף מֵאוֹתָן הַמִּטְּלָטְלִין: וְהוּא
שִׁיכְתָּב לוֹ בְּשְׁטָר חוֹבוֹ, שֶׁהַקִּנְיָתִי לָךְ מִטְּלָטְלִין שִׁישׁ לִי עַל גַּב
הַקִּרְקָע שִׁישׁ לִי, שְׁלֹא כְּאַסְמִכְתָּא, וְשְׁלֹא כְּטַפְסֵי הַשְּׁטָרוֹת.

ו. וְכֵן אִם כָּתַב לוֹ שְׁכָּל נִכְסִים שְׁאֵנִי עֲתִיד לְקַנּוֹת, בֵּין קִרְקָעוֹת
בֵּין מִטְּלָטְלִין, הָרִי הֵן מִשְׁעֲבָדִים לָךְ לְהַפְרַע מֵהֵן, וְהַמִּטְּלָטְלִין
קִנְיִין לָךְ עַל גַּב הַקִּרְקָעוֹת לְהַפְרַע מֵהֵן, שְׁלֹא כְּאַסְמִכְתָּא,
וְשְׁלֹא כְּטַפְסֵי הַשְּׁטָרוֹת הָרִי זֶה טוֹרֶף, אָף מִן הַמִּטְּלָטְלִין שֶׁקִּנְיָה
הַלוֹוֶה לְאַחֵר שְׁלוֹה: שְׁכָּל תְּנָאִי שְׁבִמְמוֹן קָיָם.

ז. עֲשֵׂה שְׂדֵהוּ הַפּוֹתִיקִי לְבַעַל חוֹבוֹ, אוֹ לְאַשָּׁה בְּכַתְּבָתָהּ, וְהוּא
שִׁיכְתָּב לָהֶן מִכָּאֵן תְּגַבּוּ, וְשִׁטְפָּה נָהָר הָרִי זֶה גּוֹבָה מִשְׁאָר
נִכְסִים, וְטוֹרֶף אוֹתָן; וְאִם הִתְנָה עִמּוֹ שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ פֶּרַעוֹן אֲלֵא
מִזֹּו, אִינוּ גּוֹבָה מִשְׁאָר נִכְסִים. וְכֵן אִם לָוֶה מִמֶּנּוּ, וּפִרְשׁ שְׁאִין
לוֹ עָלָיו אַחֲרִיּוֹת הָרִי זֶה אִינוּ גּוֹבָה מִן הַמִּשְׁעֲבָדִין לְעוֹלָם.

ח. הָעוֹשֶׂה שְׂדֵהוּ הַפּוֹתִיקִי לְבַעַל חוֹבוֹ אוֹ לְאַשָּׁה בְּכַתְּבָתָהּ,
וּמִכְרָה הָרִי זֶה מְכּוֹרָה; וְכְשִׁיבּוֹא בַּעַל חוֹב לְגִבּוֹת אִם לֹא יִמָּצֵא
נִכְסִים בְּנֵי חוּרִין, יְטוֹרֶף אוֹתָהּ. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשִׁמְכָרָה
לְשַׁעֲתָה; אֲבָל מִכְרָה מִמִּכָּר עוֹלָם, אִינָה מְכּוֹרָה.

ט. עֲשֵׂה עֲבָדוֹ הַפּוֹתִיקִי וּמִכָּרוֹ הָרִי בַּעַל חוֹב גּוֹבָה מִמֶּנּוּ, מִפְּנֵי
שִׁישׁ לוֹ קוֹל. עֲשֵׂה שׁוֹרוֹ הַפּוֹתִיקִי וּמִכָּרוֹ, אִין בַּעַל חוֹב גּוֹבָה
מִמֶּנּוּ; וְכֵן שְׁאָר הַמִּטְּלָטְלִין, מִפְּנֵי שְׁאִין לָהֶן קוֹל.

י. עֲבָד שֶׁעָשָׂהוּ רַבּוֹ הַפּוֹתִיקִי, וְשִׁחְרָרוֹ אָף עַל פִּי שְׁכָתָב לוֹ

לא יהיה לך פרעון אלא מזה, יצא לחרות; וכן אם הקדישו: שהחמץ והשחרור וההקדש מפקיעין מיד השעבוד; והרי בעל חוב חוזר וגובה חובו מן הלווה, וכותב עליו שטר בחובו, וטורף מזמן זה השטר.

יא. ולמה הוא חייב לשלם, מפני שגרים לאבד ממון חבירו; וכל הגורם להזיק, משלם כמו שבארנו במקומו. וכופין את רבו השני לשחררו, מפני תקון העולם, שלא ימצאנו בשוק, ויאמר לו עבדי אתה.

יב. המקדיש נכסיו אין בעל חוב יכול לטורף מן ההקדש, שההקדש מפקיע השעבוד. וכשפודין הקרקע מיד ההקדש, אומדין כמה אדם רוצה לתן בשדה זו, על מנת שיתן לבעל חוב את חובו, ולאשה כתבתה: לפי שפשתפדה, ותצא לחלין ביד הלוקח יבוא בעל חוב, ויטורף אותה, או האשה בכתבתה, כמו שבארנו בערכין.

יג. בעל חוב שבא לטורף אם יש מעות ללוקח, יכול לסלקו ולתן לו דמי מה שהוא טורף; וחוזר הלוקח, ותובע למוכר. ואם עשה אותה הפותיקי, אינו יכול לסלקו בדמים.

יד. ראובן שהיה חייב לשמעון מאתים, והיו לו שתי שדות, ומכר אחת מהן ללוי במנה, וחזר ומכר לו השניה במנה, ובא שמעון וטורף האחת במנה, וחזר לטורף השניה במנה הנשאר לו, והביא לוי מאתים ואמר לו, אם תרצה להיות השדה שטרפת שומה לך בכל המאתים שיש לך, הרי מוטב, ואם לאו, הא לך מאתים שלחובך והסתלק הדין עם לוי. רצה שמעון, ועמד בה אף על פי שקבלה במאתים, אין לוי חוזר ותובע ראובן אלא במנה אחת.

טו. מת ראובן, והניח שדה אחת שווה מאה, ובא שמעון וטרפה, ונתנו לו היתומים מאה מן המטלטלין שהניח אביהן וסלקוהו הרי זה חוזר, וטורף אותה בשאר חובו: שהמאה שנתנו לו מצוה עשו, שמצוה על היתומים לפרע חוב אביהן. ואם אמרו לו אלו המאה דמי השדה שטרפת, אינו יכול לחזר ולטורף אותה פעם אחרת בשאר חובו.